

Betänkande om nya regler för schablonavdrag för egenavgifter

Utredningen om kulturarbetares och uppfinnares skatter och avgifter — kulturskattekommittén, B 79:15 — (ordf fd kammarrättspresidenten G Hedborg) överlämnade i november 1980 till statsrådet Wirtén delbetänkandet "Samordningen av egenföretagares skatter och socialförsäkringsavgifter", Ds B 1980:15.

I direktiven, Dir 1979:115, anges som en väsentlig uppgift för kommittén att föreslå regler för att åstadkomma en ökad överensstämmelse mellan schablonavdraget och egenavgifterna. Härigenom skulle de sk Pomperipossa-effekterna (avgift-på-avgiftseffekten och eftersläpningseffekten) ytterligare reduceras (jfr Skattenytt 3/1977).

Förslaget torde vara av påtagligt intresse för just kulturarbetare och uppfinnare, men även andra egenföretagare — inklusive jordbrukare — kan drabbas av systemets nuvarande brister.

I enlighet härmed föreslår kommittén följande — generellt tillämpliga — ändringar i KL.

1. Schablonavdraget skall även medges i inkomstslaget tjänst. Härmed avses sådan inkomst av tjänst, som enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring (AFL) är att anse som inkomst av annat arbete än anställning och därför medför skyldighet att erlagga egenavgifter. Sådana inkomster är vissa royaltynkomster (t ex av tillfälligt författarskap; jfr RÅ 1977 ref 27) och vissa uppdragsinkomster (flera ersättningar som var och en understiger 500 kr men som för ett år tillsammans överstiger detta belopp).
2. Underlaget för att beräkna schablonavdraget skall bestå av summan av de olika förvärvskällornas avgiftsgrundande nettobelopp. Avdraget fördelas därefter proportionellt. Schablonavdraget skall alltså ej som enligt gällande rätt beräknas i varje förvärvskälla för sig. Vidare skall i underlaget ej medräknas inkomst från uppdrag som omfattas av sk likställighetsavtal, där ju uppdragsgivaren svarar för socialförsäkringsavgifterna. Avdraget skall vidare beräknas på ett underlag som avrundats uppåt till närmast högre hundratal kronor. Härigenom kan RSV framställa lättillgängliga tabeller.

3. Schablonavdragets storlek skall beräknas utifrån ändrade gränsbelopp och procenttal. Avdraget skall sålunda medges med 17% av den del av underlaget, som inte överstiger 20.000 kr, 24% av den del av underlaget, som överstiger 20.000 kr men inte 160.000 kr och 18% av den del av underlaget som överstiger 160.000 kr. Gränsbelopp och procenttal är utformade med tanke på tre dagars karenstid.

4. Schablonavdraget skall inte alls medges för de egenföretagare som inte skall betala egenavgifter och avdraget skall reduceras till 10% av underlaget för de egenföretagare som skall betala väsentligt lägre avgifter.

Kommittén föreslår att de nya bestämmelserna skall tillämpas första gången vid 1982 års taxering.

Per Sjöblom